

Драган К. ВУКЧЕВИЋ*

НАУЧНИ СКУП: БОРИСЛАВ ПЕКИЋ — ДЕВЕДЕСЕТ ГОДИНА ОД РОЂЕЊА (1930–2020)

Поштовани пријатељи,

Стваралаштво је најљудскија човјекова одбрана од пролазности. И као све људско привремена је и пролазна. У том стваралаштву, поље културе је она оаза у времену у којој се оно хумано јасније и дубље остварује.

А, међу културним творевинама три ми се чине значајнијим од других. Једна је мапа, којом човјек покушава да одреди границе и загнује путеве земље и неба, без наде да сазна гдје су границе простора. Друга је календар, којим покушавамо да унесемо ред у вријеме, а пред временом стојимо као пред највећом тајном. И трећа творевина је књига, која је својеврсна објава Духа, који се пројављује више по својој вољи него по нашој намјери.

Данас нас је окупио један од оних посленика са великог поља књижевности чији је живот био служба књизи. Прије деведесет година у овом граду рођен је Борислав Пекић. Већ одавно се исписао из књиге живих (1992. године) и сада столује у својим и неким другим књигама.

Са урођеним господством носио је бројне дарове, међу којима су се у њему уравнотежавали дар пјевања и дар мишљења. Како то бива код великих писаца, његова ријеч је била сјенка мисли, мисао сјенка идеје, а идеју је обасјавала свјетлост која није од овог свијета.

---

* Академик Драган К. Вукчевић, председник ЦАНУ

Зато га је привлачио мит као најдубља, најобухватнија и, можда, најљудскија прича о човјеку и његовом удесу. Схватао је да је људски род заробљен тим митом. Своју мисију писца видио је у разарању мита — мита о стварности, о напретку, о књижевности, о писцу, о читаоцу...

Али, како то често бива у иронији живота, читаво његово дјело биће једна величанствена прича са траговима мита. Уосталом, прича се може разградити само другом причом.

О том његовом замаху свједочи опус пред којим стојимо задивљени. Чини ми се да га нарушава само једна неравнотежа: великог дара умјетника и малог језика на ком се остварио.

Нека ми буде допуштено да пред вама поменем догађај из јесени 1987. године. На Цетињу му је уручена Његошева награда. Између себе и нас ставио је своју бесједу, са дубоким поштовањем за Црну Гору и онога чије име је награда носила. Нагнут над његовим дјелом, поставио је питање: „Шта нас чека?”

Данас, више од три деценије послје тог догађаја, сви ми стојимо пред тим питањем. То питање себи поставља и данашња Црна Гора.

Поштовани учесници скупа, значај оваквих скупова јесте у томе што његују културу сјећања. А, у тој култури, разговор о писцу и читање његових књига јесу начин на који бринемо о њима.

Са осјећањем дубоке части желим да вам се захвалим што сте се одазвали нашем позиву.

Желим вам успјешан рад са надом да ваша мисао и ријеч личе на онога који нас је данас окупио.